

PRZEGŁĄD BIBLIOGRAFICZNY

BUDOWNICTWA OKRĘTOWEGO I MORSKIEGO ORAZ EKONOMIKI TRANSPORTU MORSKIEGO
OPRACOWANY PRZEZ OŚRODEK DOKUMENTACJI MORSKIEGO INSTYTUTU TECHNICZNEGO
DODATEK DO MIESIĘCZNIKA „TECHNIKA I GOSPODARKA MORSKA”

Rok III

Gdańsk – Sierpień 1952 r.

Nr 8

Gwiazdka obok porządkowych liczb artykułów oznaczone są publikacje, znajdujące się w bibliotece Morskiego Instytutu Technicznego; dwiema gwiazdkami — tłumaczenia publikacji, wykonane przez MIT.

BUDOWNICTWO OKRĘTOWE I PORTOWE

DZIAŁ ŻEGLUGI

Przenysł okrętowy, pomocniczy i rozbudowa stoczni

425* 621.791.669.7.0:629.12 IM-8.52
Fiedler W.: **Spawanie lekkich metali**. „Das Schweissen von Leichtmetall”. Schiff u. Hafen, Hamburg, mies., t. 3, Nr 4, kw. 51, s. 127, A 4, 2 str., 8 fot. — Korzyści. Porównanie spawania stali i stopów lekkich. Duże skurcze — naprężenia i pęknięcia. Sposoby usuwania powłoki tlenków. Czyszczenie spoiny — korozja. Metody: autogeniczna, arcatomowa (osłona z argonu lub helu), automatyzacja.

Typy i eksploatacja techniczna okrętów

426* 629.124.67.9:621.436 IM-8.52
Finlandia zbuduje największy na świecie łodołamacz. „Finland to build world's largest ice-breaker”. Mar. Eng. a. Nav. Arch., London, mies., t. 73, Nr 881, sier. 50, s. 365, B5, 2 str., 1 rys. — Projekt fińskiego dużego łodołamacza „Intero” o napędzie diesel-elektrycznym. Długość L = 83,5 m, szerokość B = 19,4 m, wyporność 4415 t, moc maszyn na wale max. 10500 KM, szybkość max. 16,5 węzł., 2 śruby rurowe i 2 dziobowe, 6 silników spalinowych 2-suwowych Polar po 2000 KMe. Krótki opis techniczny, plan generalny.

427 629.123.16:621.436 IM-8.52
Lugro-trawler „St. Luke”. „Le chalutier-dériveur „St. Luke”. Pêche Maritime, Pêche Fluviale et Pisciculture, Paris, mies., t. 30, Nr 884, list. 51, s. 525, 31 x 24 cm, 1 str., 1 fot., 1 rys. — Lugro-trawler zbudowany we Francji w 1951 r. Długość L calk. = 28,8 m, pojemność 114 BRT, objętość ładowni 9,9 m³, moc silnika 207 KM, szybkość na próbach 9,8 węzł. Załoga 9 ludzi. Silnik spalinowy Mirrley. Krótki opis, plan generalny.

428* 629.129.2:621.436 IM-8.52
Statek inspekcji przybrzeżnej i ratowniczy „Tor”. „Küsten-inspektions- und Bergungsschiff „Tor”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 4, stycz. 52, s. 181, A 4, 0,5 str., 1 rys. — Islandzki 2-śrubowy statek ratowniczy. Długość L calk. = 79,4 m, nośność 440 tów, wyporność 1115 t, moc silników 4400 KM, szybkość 12 węzł., 2 silniki spalinowe 2-suwowe Crossley. Plan generalny statku.

429 629.124.67.9:629.12—472 IM-8.52
Niemiecki statek strażniczy rybołówstwa „Meerkatze”. „Le navire garde-pêche allemand „Meerkatze”. Pêche Marit. Fluv. et Pisciculture, Paris, mies., t. 30, Nr 884, list. 51, s. 526, 31 x 24 cm, 1,5 str., 1 rys. — Statek strażniczy i pomocniczy dla rybołówstwa, przebudowany ze zbiornikowca. Długość L pp = 53 m, pojemność 673 BRT, moc silnika 1200 KM, szybkość 12 węzł. Załoga 22 ludzi. Szpital na 32 osoby, sala operacyjna. Laboratorium biologiczne. Pompy ratownicze, hak holowniczy. Krótki opis, plan generalny.

430* 629.12—445.62 IM-8.52
Przybrzeżny zbiornikowiec motorowy „Ben Hebden”. „The coastal motor tanker „Ben Hebden”. Shipbuild. Shipp. Rec., London, tyg., t. 70, Nr 22, list. 47, s. 623, A 4, 2,5 str., 2 rys. — Zbiornikowiec do przewożenia produktów benzynowych. Długość L pp = 41,2 m, zanurzenie T = 3,2 m, nośność 398 tów, moc maszyn 560 KMe, szybkość na próbach 10,25 węzł. Silnik spalinowy Polar. Opis statku zilustrowany planami maszynowymi i generalnym.

Teoria okrętu i badania modelowe

431* 629.12.073:629.001 IM-8.52
Redshaw I. S.: **Podstawy stateczności okrętu**. „Fundamentals of ship stability”. Shipbuild. Shipp. Rec., London, tyg., t. 69, Nr 7, 8, 10, luty, marz. 47, s. 206, 228, 278, A 4, 9,5 str., 13 fot., 11 rys. — Wyjątek z referatu wygłoszonego w Institute of Mar. Eng. w Londynie 11.2.47 r. Uwagi wstępne. Współczynniki pełności. Zasadnicze pojęcie stateczności poprzecznej. Stateczność wzdłużna i przegłębienie. Zależność między statecznością a kołysaniem. Stabilizatory kołysań. Minimum stateczności. Badania modelowe stateczności i wpływu wolnej powierzchni cieczy w zbiornikach na stateczność.

Budowa okrętów, maszyn i wyposażenia

432* 629.12.011.563 IM-8.52
Nolan R. W.: **Projektowanie kominów w celu zmniejszenia szkodliwości dymu**. „Design of stacks to minimise smoke nuisance”. Shipbuild. Shipp. Rec., London, tyg., t. 70, Nr 12, 14, 15, 16, wrześ., paźdz. 47, s. 337, 394, 417, 449, A 4, 16 str., 35 fot., 2 rys., 1 wyk., 1 tab. — Wyjątek z referatu wygłoszonego w Society of Naval Architects and Marine Engineers, New York. Badania modelowe kominów okrętowych w celu zmniejszenia szkodliwego działania dymu. Przedmiot i zakres badań. Urządzenia i metoda pracy. Rozdzaje modeli. Burzliwy przepływ powietrza. Podanie wpływu poszczególnych czynników. Kształty badanych kominów. Wyniki badań. Wskazówki dla uniknięcia szkodliwości dymu. Obserwacja dymienia na statkach rzeczywistych.

433* 629.12.001:629.123 IM-8.52
Holmes E.: **Pomieszczenia załogi na statkach handlowych**. „Crews accommodation in merchant ships”. Shipbuild. Shipp. Rec., London, tyg., t. 71, Nr 1, stycz. 48, s. 17, A 4, 4 str., 4 rys. — Praca odznaczona nagrodą Watta 1946 r. Rozplanowanie pomieszczeń załogi przeciętnego trampa parowego. Zasady rozmieszczenia pomieszczeń. Wyposażenie i umeblowanie kabin. Zadania służby hotelowej.

434* 629.12.001:629.123 IM-8.52
Munro-Smith R.: **Projektowanie statku handlowego**. „Merchant ship design”. Shipbuild. Shipp. Rec., London, tyg., t. 70, Nr 20, 24, 2, 6, 13, 19, 23, maj, czerw., lip., sier., wrześ., list., grund. 47, s. 537, 659, 44, 159, 359, 541, 664, A 4, 15 str., 26 rys., 4 wyk., 10 tab. — Obszerny artykuł omawiający projektowanie typowego statku handlowego, zilustrowany licznymi przykładami liczbowymi. Uwagi wstępne. Pełnośc i ochronopokładowce. Współczynnik nośności. Wymiary główne i ich wzajemne stosunki. Obliczanie pojemności ładunkowej. Ustalenie ciężaru kadłuba i wyposażenia. Obliczenia hydrostatyczne. Projektowanie linii teoretycznych kadłuba. Wpływ poszczególnych czynników na dobre właściwości morskie.

435* 621.438:629.12 „1950” IM-8.52
Bauer G. dr.: **Rozwój turbiny spalinowej w 1950 roku**. „Die Entwicklung der Gasturbine im Jahre 1950”. Schiff u. Hafen, Hamburg, mies., t. 3, Nr 6, czerw. 51, s. 213, A 4, 3 str. — Aktualny stan rozwoju turbin spalinowych za rok 1950. Omówienie wyników prac nad budową turbin spalinowych w poszczególnych krajach Europy i Ameryki. Drogi rozwojowe turbin spalinowych na przyszłość.

- 436* 662.75:621.436:629.12 IM-8.52
Schuler P.: **Ciężki olej do napędu okrętowych silników Diesla**. „Schweröl im Schiffsdieselbetrieb“. Schiff. u. Hafen, Hamburg, mies., t. 3, Nr 6, czerw. 51, s. 195, A 4, 2 str., 2 fot. — Trudności w stosowaniu ciężkich olejów do napędu okrętowych silników Diesla. Nowe osiągnięcia firmy MAN w stosowaniu ciężkich olejów.
- 437* 627.94:629.12.055:656.61/62 IM-8.52
Jankowskij L. I.: **Wprowadzenie dynamograficznego zapisu na holownikach**. „Wniedrienje dinamograficeskoj zapisi na buksirnych sudach“. Reczn. Transp., Moskwa, dwumies., t. 11, Nr 4, lip. — sierp. 51, s. 17, A 4, 2,5 str. 1 fot., 5 wykr. — Korzyści wynikające z pomiaru uciążu holowników przy pomocy hydraulicznego dynamometru, połączonego z samopiszącym manometrem. Otrzymane wykresy są ułatwieniem przy planowaniu, kontroli i zapewnieniu bezpieczeństwa ruchu holowników i barek. Dla floty składającej się z tego samego typu jednostek wprowadzenie zapisów uciążu pozwoli na zastosowanie metody Kowalowa.
- 438* 669.018:62:669.715:629.128 IM-8.52
Houldcroft P. T., Hull W. G., Taylor H. G.: **Spawanie stopów aluminiowych**. „Welding aluminium alloys“. Shipp. World, London, tyg., t. 126, Nr 3053, stycz. 52, s. 9, A 4, 3 str., 1 rys. — Streszczenie wyników ostatnich badań nad spawaniem grubych blach. Zależność metody spawania od rodzaju stopu. Wpływ szybkości spawania na jakość spoiny. Opis różnych metod spawania. Schemat urządzenia do spawania metodą „Sirconatic“ (spawanie łukiem w atmosferze argonu, przy użyciu materiału dodatkowego w postaci drutu).
- 439* 669—439.2:669.715:629.128 IM-8.52
Bailey I. C., Redshaw S. C.: **Nitowanie stopów aluminiowych**. „Riveting aluminium alloys“. Shipp. World, London, tyg., t. 126, Nr 3058, luty 52, s. 158, A 4, 2 str., 2 tab. — Wymaganie wytrzymałościowe nitów aluminiowych (tabela). Zestawienie ciśnień potrzebnych do nitowania hydraulicznego (tabela). Nitowanie pneumatyczne. Wykonywanie połączeń nitowanych, podziałka, stosunek średnicy nitu do grubości blachy itp.
- ## D Z I A Ł P O R T Ó W
- ### Hydro-meteorologia morza i mechanika gruntów
- 440 624.13:627.2 IM-8.52
Glebow P. P., Gołuszkiewicz S. S.: **Do dyskusji o zagęszczeniu mas ziemnych**. „K diskussii ob uplotnienii ziemlanykh mass“. Hidrotechn. Stroit., Moskwa, mies., Nr 9, wrzes. 51, s. 40, A 4, 1,5 str., 5 poz. bibl. — Analiza wypowiedzi W. N. Masłowa odnośnie niewłaściwej jego oceny teorii Terzagiego o zagadnieniu zagęszczania mas ziemnych. Autorzy przeciwstawiają Masłowowi rozdział 21 pracy Terzagiego pt. „Budowlana mechanika gruntów“.
- 441* 624.13:627.2 IM-8.52
Roza S. A.: **Dyskusja nad zagadnieniem zagęszczania ziemnych mas i odporności gruntów na zesuwy**. O zagęszczaniu ziemnych mas. „Diskussija po woprosam uplotnienija ziemlanykh mass i soprotiwlenija gruntow sdwigu. Ob uplotnienii ziemlanykh mass“. Hidrotechn. Stroit., Moskwa, mies., Nr 9, wrzes. 51, s. 35, A 4, 3,5 str., 13 poz. bibl. — Krytyka opinii W. M. Masłowa i W. A. Florina, nie uwzględniających wszystkich współczynników. Słuszność twierdzenia Florina odnośnie niepraktycznego odnoszenia się do tych prac zagranicznych uczonych (Terzagi i in.).
- 442 627.223.2(73) IM-8.52
Wiegel R. L.: **Analiza wyników pomiarów elementów fal na wybrzeżu Pacyfiku Stanów Zjednoczonych**. „An analysis of data from wave records on the Pacific Coast of the United States“. Trans. Amer. Geoph. Union, Washington, mies., t. 30, Nr 5, paźdz. 49, s. 700, B 5, 5 str., 4 rys., 5 wykr., 6 poz. bibl. — Analiza danych z całorocznych pomiarów elementów fal w trzech punktach pomiarowych na wybrzeżu Pacyfiku. Wprowadzona metoda określania średniego okresu fali na podstawie analizy.
- 443 627.22:627.223.6 IM-8.52
Frank L. Blue, Johnson J. W.: **Dyfrakcja fali przechodzącej przez przerwę w falochronie**. „Diffraction of water waves passing through a breakwater gap“. Trans. Amer. Geoph. Union, Washington, mies., t. 30, Nr 5, paźdz. 49, s. 705, B 5, 13,5 str., 3 fot., 3 rys., 5 wykr., 4 poz. bibl. — Konieczność dokładnego poznania falowania przedostającego się poprzez przerwę w falochronie dla właściwego zaprojektowania falochronów. Dyfrakcja fali. Teoretyczne wyniki obliczeń dyfrakcji i porównanie ich z wynikami doświadczalnymi. Przybliżone metody obliczeń dla falowania nadchodzącego pod kątem do wejścia portowego oraz zmienność głębokości dna w porcie. Zgodność wyników doświadczeń z teoretycznym obliczeniem.
- 444 627.223.6(73) IM-8.52
Folsom R. G.: **Pomiar fali oceanicznej**. „Measurement of ocean waves“. Trans. Amer. Geoph. Union, Washington, mies., t. 30, Nr 5, paźdz. 49, s. 691, B 5, 8,5 str., 3 fot., 3 rys., 1 wykr., 1 tab., 7 poz. bibl. — Opis badań laboratoryjnych w naturze nad współczynnikiem (poprawką), który należy wprowadzić przy pomiarach elementów fali za pomocą aparatów mierzących ciśnienie fali. Analiza wyników badań oraz konstrukcji aparatów ciśnieniowych Uniwersytetu California. Wnioski o zakresie zastosowania aparatów tego typu.
- ### Laboratoria wodne i przyrządy pomiarowe
- 445 627.75:551.46.018 IM-8.52
James E. Tripp: **Trałowanie ultradźwiękowe portu Chicago**. „Supersonic sound waves sweep Chicago harbours“. Engng. News Rec., N. York, tyg., t. 145, Nr 23, grud. 50, s. 54, 29×21 cm, 1 str., 1 rys. — Opis zastosowania echosondy jako trału do trałowania akwarii portowych portu Chicago. Trał składa się z trzech połączonych ze sobą równoległych oscylatorów nadawczo-odbiorczych impulsów ultradźwiękowych. Szerokość pasa przetrałowanego wynosi ok 5 m. Błąd dokładności wynosi poniżej 1%. Oszczędność w stosunku do trałowania zwykłym włokiem.
- 446* 627.2:627.24(45) IM-8.52
Commentz: **Odbudowa portu Genui**. „Der Wiederaufbau des Hafens Genua“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 88, Nr 27, lip. 51, s. 1060, A 4, 2 str., 2 fot., 1 rys., 1 tab., 5 poz. bibl. — Odbudowa portu w Genui po II wojnie światowej. Artykuł zawiera znaczną ilość liczbowych danych, dotyczących rozmiarów zniszczeń, odbudowy oraz istniejących już urządzeń portowych, jak również obrotu towarów w porcie od r. 1938 do r. 1950.
- 447 627.24:624.157.3 IM-8.52
Carl A. Trexel: **Pirsy na fundamentach kesonowych do wierceń naftowych na otwartym morzu**. „Caissons piers designed for off-shore oil platforms“. Engng. News Rec., New York, tyg., t. 145, Nr 23, grud. 50, s. 46, A 4, 1 str., 1 fot., 1 rys. — Konstrukcja pirsu do wierceń naftowych na otwartym morzu. Sposób transportu, ustawiania i zapuszczania w grunt. Głębokość posadowienia do 90 m.
- 448 627.223.6:627.522.3 IM-8.52
Miche M. dr.: **Zdolność odbicia fali przez budowle morskie narażone na działanie falowania**. „Le pouvoir réfléchissant des ouvrages maritimes exposés à l'action de la houle“. Ann. Ponts Chaus., Paris, dwumies., t. 121, Nr 3, maj—czerw. 51, s. 287, A 4, 35 str., 1 rys., 8 wykr., 1 tab., 21 poz. bibl. — Analiza warunków odbicia fali przez budowle oraz warunków falowania zewnętrznego. Definicja pojęcia „współczynnika odbicia“. Dodatni wpływ zmniejszenia zdolności odbijania fali na stopień wzburzenia akwariorii. Pojęcie czynnej budowli w zakresie odbicia fali. Doświadczalna metoda badania i pomiar fali odbitej przez falochron skarpowy. Wnioski teoretyczne oraz zalecenia dla badań laboratoryjnych.
- ### Pogłębianie portów, roboty podwodne i ratownictwo morskie
- 449 627.523.3:627.743:621.879 IM-8.52
Nie spotykana stacjonarna pogłębiarka dla ochrony portu meksykańskiego od zapiaszczenia. „An unusual fixed dredge to keep Mexican port open“. Engng. News Rec., New York, t. 145, Nr 20, list. 50, s. 57, A 4, 0,5 str., 1 fot. — Urządzenie ssąco-refulujące stacjonarne, zainstalowane w porcie meksykańskim Salinas Cruz, celem uchwycenia całości potoku rumo-

wiska zapiaszczającego w ilości ok. 2—3 mil. metrów sześć. rocznie. Odprowadzanie piasku na odległość ok. 2100 m — hydrauliczne, z wypuszczeniem go z powrotem do potoku brzegowego za portem. Koszt urządzenia. Założenie, że całkowita ilość piasku ruchomego zostanie w ten sposób odprowadzona poza port.

450* 624.131:627.744 IM-8.52

Mc Nown J. S.: **Powolny ruch cząsteczek**. „Particules en mouvement lent”. Houille blanche, Grenoble, dwumies., Nr 5, wrzes.—paźdz. 51, s. 711, A 4, 12 str., 7 wykr., 43 poz. bibl. — Uzupełnia prawo Stokes'a odpowiednimi współczynnikami. Uwzględnienie wpływu różnego kształtu ograniczeń, wpływ liczby Reynolds'a różnego kształtu cząsteczek oraz ruchu cząsteczek płynnych. Wzory znajdujące oparcie w licznych danych doświadczalnych i mogą znaleźć zastosowanie w mechanice gruntów, geologii, meteorologii i in.

451* 627.24 IM-8.52

Luetjohann E.: **Podwodne obserwacje budowli portowych**. „Taucherbeobachtungen an Hafenbauwerken”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 88, Nr 27, lip. 51, s. 1058, A 4, 2 str., 3 rys., 1 tab., 1 poz. bibl. — Nawiązując do artykułu Agalza w „Bau-technik — Archiv” 1949, autor zwraca uwagę na konieczność kompletowania wyników podwodnych obserwacji budowli portowych dla wyrobienia prawidłowego poglądu na rzeczywisty stopień bezpieczeństwa tych budowli oraz na przyczyny ich ewentualnych awarii. Przytoczone są dwa przykłady z praktyki, dotyczące nabrzeża ze ścianką szczelną oraz masywnego nabrzeża na filarach.

EKONOMIKA TRANSPORTU MORSKIEGO

EKONOMIKA ŻEGLUGI

452* 381.1:338.987 IM-8.52

Guberman R.: **Transport morski krajów kapitalistycznych w warunkach militaryzacji ich gospodarki**. „Morskoj transport kapitalisticheskich stran w uslowjach militaryzacji ich ekonomiki”. Wnieszajaja Torgowlja, Moskwa, mies., t. 21, Nr 12, grud. 51, s. 23, A 4, 6 str., — Analiza przemian na światowym rynku frachtowym i budowy statków w związku z wyścigiem zbrojeń w USA.

453* 656.61:338.011.134 IM-8.52

Sturtzel W.: **Użyteczny statek**. „Das brauchbare Schiff”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 85, Nr 27, paźdz. 48, s. 8, A 4, 3 str., 5 wykr. — Zasady projektowania odpowiednich typów statków dla danych warunków eksploatacyjnych. Przykładowe rozpatrzenie tego zagadnienia w odniesieniu do żegluga europejskiej oraz niektórych jednostek technicznych (holowników, pogłębiarek).

454* 656.61:629.123.42 IM-8.52

Wboi: **Samowyladujące się statki towarowe**. „Selbstentladende Frachtschiffe”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 85, Nr 29, list. 48, s. 18, A 4, 1 str., 3 rys. — Zasady konstrukcji statków wyposażonych we własne urządzenia wyladunkowe dla towarów masowych. Zastosowanie urządzeń przenośnikowych o wydajności do 2200 t/godz.

455 387.1:382.17.003 IM-8.52

Wellmann: **Statki jako dostawcy dewiz**. „Schiffe als Devisenbringer”. Weserlotse, Bremen, mies., t. 4, Nr 9, wrzes. 51, s. 6, A 4, 1 str. — Zyski dewizowe floty zachodnio-niemieckiej w odniesieniu do nakładów materiałowych niezbędnych dla budowy floty. Przychodowość dewizowa 1 tony stali eksportowej oraz 1 tony stali zainteresowanej w budowie statku. Konieczność dobrego zaopatrzenia materiałowego w budownictwie okrętowym.

456* 656.61:629.123.071.22/23 IM-8.52

Spill H.: **Nowy pomiar statków morskich**. „Die neue Seeschiffsvermessung”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 86, Nr 18, kw. 49, s. 430, A 4, 3,5 str. — Nowe zasady dokonywania pomiaru statków morskich. Sposoby ustalania tonażu brutto i netto ze szczególnym omówieniem dokonywanych obliczeń od tonażu całkowitego.

457* 629.122.658.589:331.024.3 IM-8.52

Smirnow K.: **Gwarancja jakości remontu floty**. „Gwarantowanie kaczestwa riemonta fłota”. Reczn. Transp. Moskwa, I

2 × tyg., t. 21, Nr 2, stycz. 52, s. 2, A 2, 0,4 str. — Podniesienie techniki remontu statków i przedłużenie ich czasu pływania dzięki wprowadzonej przez kolektyw astrachańskich warsztatów im. Lenina praktyki pisemnych gwarancji na przedłużenie czasu służby poszczególnych części statku.

458* 387.1:656.612.8.003 IM-8.52

Mellert: **Ocena wartości czasowej statków morskich**. „Die Schätzung des Zeitwertes von Seeschiffen”. Hansa, Hamburg, tyg., 86, Nr 36, wrzes. 49, s. 850, A 4, 0,5 str. — Elementy wpływające na ocenę wartości statku. Ocena wartości w oparciu o czynniki, które wpłynęły na jej zmniejszenie w okresie ubiegłym, lub w oparciu o możliwości eksploatacyjne reprezentowane przez statek.

459 387.1:331.88:331.89 (7) IM-8.52

Standart W. L.: **Marynarze floty handlowej**. „Merchant seamen”. N. York, 1947, „International Publishers”, D., A5, 224 str., 41 poz. bibl. — Historia ruchu związkowego w amerykańskiej marynarce handlowej w latach 1878—1947. Ruch strajkowy. Organizacja związków zawodowych marynarzy i portowców. Oportunistyczne stanowisko prawicowych związków zawodowych.

460* 387.1:338.523.3.003 IM-8.52

H. M.: **Rynek sprzedaży statków 1951**. „Der Schiffs verkaufsmarkt 1951”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 5, luty 52, s. 194, A 4, 1 str. — Poważny wzrost cen statków używanych w 1951 roku. Znaczna aktywność Japonii jako nabywcy. Utrzymujący się popyt na tonaż tankowy.

461* 387.1:658.5 IM-8.52

Bajew S. M.: **Kierownictwo dyspozytorskie — na wyższy stopień**. „Dispielczerskoje rukowodstwo na wyssziju stupien”. Morsk. Flot, Moskwa, mies., t. 9, Nr 6, czerw. 49, s. 1, B 5, 7 str. — Przegląd najnowszych ulepszeń w dziedzinie organizacji pracy floty morskiej i portów w oparciu o system dyspozytorski. Podkreślenie roli i znaczenia grafiku jako doskonałego instrumentu pracy dyspozytora.

462* 338:656.61.065.32 IM-8.52

Bunkrowanie węglem za granicą. „Foreign coaling”. Syren a, Ships, London, tyg., t. 221, dodatek do Nr 2881, list. 51, s. 7, A 4, 7 str., 4 fot. — Kryzys bunkrowy w Europie zach. Jego przyczyny i skutki. Możliwości bunkrowania w portach świata.

463* 656.61.073.8:656.61.022 IM-8.52

Bullig H. J. dr.: **Streła niebezpieczeństwa dla ładunków okrętowych**. „Eine Gefahrzone für Schiffsladungen”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 88, Nr 51/52, grud. 51, s. 1842, A 4, 1,5 str., 2 rys. — Zmiany temperatury wody morskiej wzdłuż brzegów Afryki Zach. Dobowe wahania temperatury wody w granicach wzrostu o 2° lub spadku o 6° mają szkodliwy wpływ na ładunek. Możliwości usunięcia niebezpieczeństwa uszkodzenia lub zniszczenia ładunku poprzez odpowiednie wietrzenie.

464* 387.1:338.972:338.523.3.003 IM-8.52

Witte H.: **Czynnik koniunkturalny przy wycenie statków z drugiej ręki**. „Der Konjunkturfaktor bei Bewertungen von Schiffen zweiter Hand”. Hansa, Hamburg, tyg., t. 88, Nr 50, grud. 51, s. 1812, A 4, 2 str., 4 rys., 1 tab., 2 poz. bibl. — Zagadnienie wyceny statków używanych w oparciu o ich wartość pierwotną, zużycie eksploatacyjne i czynnik koniunkturalny. Czynnik koniunkturalny jako różnica między ceną budowy statku w aktualnych warunkach a ceną sprzedaży i średnim zużyciem statku używanego. Kształtowanie się czynnika koniunkturalnego w 1951 r.

465 381.823.26 IM-8.52

Becker A.: **Zasady opakowania eksportowego maszyn**. „Richtlinien für Exportverpackung von Maschinen”. Deutsche Verk. Zeit., Hamburg, gaz., t. 5, Nr 74, wrzes. 51, s. 6, A 3, 0,3 str. — Wskazówki oparte na ostatnich doświadczeniach, mające na celu uniknięcie uszkodzeń przy transporcie szczególnie niewygodnych ze względu na wagę i delikatność maszyn.

- 466* 387.1:656.612.3 IM-8.52
Światowe budownictwo okrętowe w końcu 1951 r. „Welt-schiffbau Ende 1951“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 5, luty 52, s. 193, A 4, 1 str. — Nieznaczny wzrost światowego budownictwa okrętowego w ostatnim kwartale 1951 roku. Zwiększony udział St. Zjednoczonych w budownictwie okrętowym. Poważny udział budownictwa okrętowego na eksport.

- 467* 387.1:31:656.6:629.123 IM-8.52
Światowe floty handlowe we wrześniu 1939 i w lipcu 1951. „Les flottes marchandes en septembre 1939 et juillet 1951“. J. Mar. March., Paris, tyg., t. 34, Nr 1672, stycz. 52, s. 8, A 4, 1,5 str., 1 fot. — Porównawcze zestawienie wielkości i struktury tonażu światowego wraz ze statkami w budowie i zamówionymi.

- 468* 387.1:658.731 IM-8.52
W.T.: Ceny budowy okrętów. „Schiffbaupreise“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 86, Nr 32, sierp. 49, s. 786, A 4, 1,5 str. — Metoda ustalania kosztów remontu i budowy statków oraz cen statków używanych w oparciu o koszty surowca. Jednostki odniesienia w zakresie tych kosztów i cen.

- 469* 387.1:656.61.022.3:656.61.033 IM-8.52
Fluktuacja frachtów w trampingu w ciągu czterech ostatnich lat. „La variation des frêts au tramping au cours des quatre dernières années“. J. Mar. March., Paris, tyg., t. 34, Nr 1677, luty 52, s. 313, A 4, 1/8 str. — Stan wskaźników stawek frachtowych z końcem r. 1951 wykazuje wzrost o 74% w stosunku do r. 1948.

EKONOMIKA PORTÓW

- 470* 387.1:311.3.003 IM-8.52
Theel dr.: Bilans obrotów morskich. „Die Seeverkehrsbilanz“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 85, Nr 23, paźdz. 48, s. 2, A 4, 1 str. — Krytyczne uwagi na temat zestawiania statystyk żeglugowo - portowych. Konieczność dogłębnego opracowania zasad rejestracji obrotów towarowych i ruchu statków.

- 471* 656.033.94.003 IM-8.52
Portowe taryfy wyjątkowe. „Seehafenausnahmetarife“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 85, Nr 25, paźdz. 48, s. 6, A 4, 1,5 str. — Istota kolejowych taryf wyjątkowych w relacjach portowych. Rozwój taryf importowych, eksportowych i tranzytowych i ich znaczenie dla gospodarki narodowej w warunkach kapitalistycznych.

- 472* 387.1:656.61.073.26 IM-8.52
Bruchis G.: Zapewnić całkowite bezpieczeństwo ładunków w portach. „Obiespieczit' połnuju sochrannost' gruzow w portach“. Morsk. Flot., Moskwa, mies., t. 10, Nr 6, czerw. 50, s. 13, B 5, 4 str., 1 tab. — Ogólne podstawy szybkościowej obsługi statków morskich w portach. Podkreślenie znaczenia przestrzegania bezpieczeństwa ładunków przy operacjach przeładunkowych.

- 473* 656.62.073.23:658.516.3 IM-8.52
Radzinkiewicz K.: O jednolitych normach dla operacji przeładunkowych. „O jednych normach na pieriegruzocznych opieraczach“. Reczn. Transp., Moskwa, 2 X tyg., t. 21, Nr 6, stycz. 52, s. 3, A 2, 0,17 str. — Analiza wypadków, w których celowe jest zastosowanie jednolitych norm robót przeładunkowych i takich, w których normy te należy różniczkować, zależnie od rodzaju narzędzia, czy też urządzenia.

- 474* 387.1:656.615:658.16 (47) IM-8.52
Obiermiesztier A.: O wadach organizacyjnej struktury portów. „O niedostatkach organizacyjno struktury portow“. Morsk. Flot., Moskwa, mies., t. 9, Nr 10, paźdz. 49, s. 12, B 5, 3 str., 1 rys. — Projekt reorganizacji dotychczasowej struktury organizacyjnej radzieckich portów morskich, odpowiadającej wymagom szybkościowej metody obsługi tonażu.

- 475* 387.1:627.352:658.511 IM-8.52
Samojłow S., Trifiel N.: Zabiegi zmierzające do zwiększenia wydajności pracy na dźwigach. „Mieroprijatja. sposobstwujuszczije powyszenju proizwoditelnosti truda na kranach“. Morsk. Flot., Moskwa, mies., t. 9, Nr 9, wrzes. 49, s. 9, B 5, 3 str. — Analiza warunków pracy dźwigowego z punktu widzenia możliwości podniesienia wydajności jego pracy, ze szczególnym omówieniem takich czynników, jak oświetlenie w kabinie, hałas mechanizmów i wysokość temperatury w porze zimowej.

- 476* 387.1:656.61.073.23:331.875 IM-8.52
Perspektivus: Próba rozwiązania kilku drobnych zagadnień związanych z wyładunkiem i załadunkiem. „Försök till lösning av nagra detaljproblem vid lossning och lastning“. Svensk Sjöfarts Tid, Göteborg, tyg., t. 47, Nr 34, sierp. 51, s. 1230, A 4, 1 str., 2 rys. — Zastosowanie podgarniaczy przy wyładunku węgla oraz ześlizgów połączonych z systemem transporterów przy załadunku towarów workowanych, w celu zmniejszenia czasu postoju statków w porcie.

- 477* 656.61.071.8:658.38.033 IM-8.52
Worobcow E.: Remontować mechanizmy portowe nową metodą. „Riemontirowat' portowye mechnizmy nowym metodom“. Morsk. Flot., Moskwa, 2 X tyg., t. 10, Nr 13, luty 52, s. 3, A 2, 0,25 str. — Zastosowanie planowo-przygotowanego systemu remontu w odniesieniu do portowych urządzeń przeładunkowych i transportowych. Możliwości poważnego skrócenia czasu trwania remontu dzięki racjonalnej współpracy portu, biura konstrukcyjnego i warsztatów remontowych.

PRAWO MORSKIE

- 478* 656.61.033.933.347.759 IM-8.52
Skladowe za ładunek sporny. „Frais d'entre-posage pour une cargaison en souffrance“. J. pour le transp. intern., Bâle, tyg., t. 13, Nr 40, paźdz. 51, s. 5906, s. A 4, 0,25 str. — Omówienie orzeczenia trybunału handlowego w Rouen z 13. VI. 1950 w sprawie pokrycia kosztów za składowanie ładunku spornego.

- 479 347.751.92 IM-8.52
Dostawa Fob z barki w Antwerpii. „Fob Lieferung per Rheinschiff in Antwerpen“. Deutsche Verk. Zeit., Hamburg, gaz., t. 5, Nr 58, lip. 51, s. 7, A 3, 0,2 str. — Nowe reguły rozliczeń między załadowcą a przewoźnikiem. Obowiązek odwoływania przesyłki przy sztukach ciężkich.

- 480* 347.793.5:331 IM-8.52
Wyjątek z przepisów o kwalifikacjach dowództwa. „Undantag fran befälsbehörigheten“. Svensk Sjöfarts Tidn, Göteborg, tyg., t. 47, Nr 14, kw. 51, s. 490, A 4, 2 str., 1 tab. — Szwedzkie przepisy o składzie i kwalifikacjach dowództwa statków pracujących w kabożu, na szlakach Morza Bałtyckiego i Północnego. Wymagania stawiane mechanikom ubiegającym się o uzyskanie dyplomów różnych klas.

- 481 338.585:656.073.2 IM-8.52
Oferty Fob i Cif oraz ich zasady kalkulacyjne. „Fob und Cif-Offerten und deren Berechnungs-Voraussetzungen“. Deutsche Verk. Zeit., Hamburg, gaz., t. 5, Nr 59, lip. 51, s. 5, A 3, 0,3 str. — Czynniki wpływające na koszt przeładunku i przewozu Składniki kosztów transportu.

- 482 656.61.033.933:347.751.92 IM-8.52
Scharlibbe Dr.: Kto opłaca koszt wyładunku przy kontrakcie Cif? „Wer bezahlt die Löschkosten bei Cif — Verträgen?“. Deutsche Verk. Zeit., Hamburg, gaz., t. 5, Nr 64, sierp. 51, s. 4, A 3, 1 str. — Ponieważ sprzedający Cif zobowiązuje się opłacić fracht, który w większości wypadków w Europie zach. obejmuje również koszt wyładunku, wysuwana jest propozycja, aby generalnie dostawca pokrywał ten koszt, niezależnie od warunków umowy o przewóz.

Niniejszy Przegląd Bibliograficzny zawiera jedynie część okrętowego, morskiego oraz ekonomiki transportu morskiego. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Al. Niepodległości 188). — CIDNT przymuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak i oddzielne jej działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 10 groszy.

CIDNT wykonuje (za zwrotem kosztów) fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych zarówno przeglądem bibliograficznym jak i kartami dokumentacyjnymi.